

09.01 Ο μαγικός κόσμος των βιβλίων

Στο μάθημα αυτό θα μιλήσουμε για:

- α) τη σύνδεση όρων και προτάσεων με κόμμα.
- β) το βιογραφικό σημείωμα.

Λίγα λόγια για τα κείμενα

Στο κείμενο αυτό γνωρίζουμε δυο μικρά αδέρφια που αγαπούσαν ιδιαίτερα τα βιβλία, καθώς χαιρόνταν πραγματικά να μαθαίνουν συνεχώς καινούρια πράγματα. Είχαν βρει

μάλιστα έναν πολύ έξυπνο τρόπο για ν' αρχίζουν το ταξίδι τους στη γνώση: έπαιρναν μια υδρόγειο σφαίρα, τη στριφογύριζαν και κλείνοντας τα μάτια τους ακουμπούσαν το δάχτυλό τους σ' ένα τυχαίο σημείο.

Μετά έβλεπαν τον τόπο που είχαν διαλέξει και έψαχναν βιβλία με πληροφορίες για τον τόπο αυτό. Έτσι τα

παιδιά γνώριζαν μακρινούς τόπους και μαζί με αυτούς τις συνήθειες και τα έργα των λαών τους, την ιστορία και τον πολιτισμό τους, τους θρύλους και τις παραδόσεις τους. Και όλα αυτά που μάθαιναν μπερδεύονταν, όταν τα έπαιρνε ο ύπνος, στα όνειρά τους, που αποκτούσαν ξεχωριστές διαστάσεις. Τα βιβλία, λοιπόν, χάριζαν στα παιδιά ένα μοναδικό ταξίδι στον κόσμο, τα έκαναν να ονειρεύονται και να ζουν τις δικές τους περιπέτειες.

Και τα βράδια, όταν οι γονείς τους τους φώναζαν να κλείσουν το φως, που το ξεχνούσαν ανοιχτό διαβάζοντας με τις ώρες, εκείνα απαντούσαν πως το «φως» των βιβλίων δε σβήνει ποτέ.

Είδος κειμένου: Λογοτεχνική αφήγηση.

Κύριο Θέμα: Η ιδιαίτερη σχέση δύο μικρών παιδιών με τον μαγικό κόσμο των βιβλίων.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Σύνδεση όρων και προτάσεων με κόμμα – Ασύνδετο σχήμα

Συχνά, όταν μιλάμε ή γράφουμε, **βάζουμε στη σειρά λέξεις ή προτάσεις όμοιες συντακτικά**, που έχουν δηλαδή την ίδια συντακτική θέση σε μια περίοδο λόγου, **χωρίς να τις συνδέουμε** (ενώνουμε) **με κάποιον παρατακτικό σύνδεσμο** (*και, όμως, αλλά, ή, ούτε ούτε, είτε είτε κ.λπ.*). **αλλά χωρίζοντάς τες με κόμμα**. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή,

βάζουμε κόμμα ανάμεσα:

α) **στους όρους μιας πρότασης** που έχουν την ίδια συντακτική θέση (υποκείμενα, αντικείμενα, κατηγορούμενα κ.λπ.) και δε συνδέονται μεταξύ τους με κάποιον σύνδεσμο·
π.χ.:

Ο Πέτρος, η Μαρία, η Ελένη, η Κατερίνα πηγαίνουν κάθε μέρα μαζί στο σχολείο.
(Χωρίζονται με κόμμα τα υποκείμενα του ρήματος.)

Αγόρασε τυρί, γάλα, ψωμί, γιαούρτι, φρούτα. (Χωρίζονται με κόμμα τα αντικείμενα του ρήματος.)

Ο Κώστας είναι καλός, πονόψυχος, αγαπητός σε όλους. (Χωρίζονται με κόμμα τα κατηγορούμενα.)

β) **στις προτάσεις μιας περιόδου** που έχουν την ίδια συντακτική θέση (είναι δηλαδή όλες κύριες ή όλες δευτερεύουσες, ίδιου όμως είδους) και δε συνδέονται μεταξύ τους με κάποιον σύνδεσμο·

π.χ.: *Σκούπισε το πάτωμα, ξεσκόνισε τα έπιπλα, σφουγγάρισε, καθάρισε τα παντζούρια, έπλυνε το μπαλκόνι.* (Εδώ έχουμε πέντε κύριες προτάσεις -ίδιες δηλαδή συντακτικά- που χωρίζονται με κόμμα, καθώς δεν υπάρχει ανάμεσα τους κανένας σύνδεσμος.)

Δεν ξέρω τι του είπαν, τι τους είπε, τι συμφώνησαν τελικά. (Οι προτάσεις *τι του είπαν / τι τους είπε / τι συμφώνησαν τελικά* είναι δευτερεύουσες πλάγιες ερωτηματικές -ίδιες δηλαδή συντακτικά- και χωρίζονται με κόμμα, καθώς δεν υπάρχει ανάμεσα τους κάποιος παρατακτικός σύνδεσμος, π.χ. *και* ή *ούτε - ούτε*, που να τις συνδέει.)

Αυτός ο τρόπος σύνδεσης λέγεται **ασύνδετο σχήμα**.

Σύνδεση με «και» - Πολυσύνδετο σχήμα

Σε αντίθεση με τη σύνδεση όρων και προτάσεων με κόμμα, έχουμε τη σύνδεση με «και», όπου δύο ή περισσότερες **όμοιες προτάσεις** (κύριες ή δευτερεύουσες / εξαρτημένες ίδιου είδους) ή **όροι μιας πρότασης** με την ίδια συντακτική λειτουργία (υποκείμενα, αντικείμενα, κατηγορούμενα, προσδιορισμοί) **συνδέονται** μεταξύ τους με το «**και**».

π.χ. *Πήγα και τον βρήκα και του μίλησα και φώναξα και τσακώθηκα μαζί του.*

Πήραν χρήματα και κοσμήματα και πίνακες και ρούχα κι ό,τι βρήκαν μπροστά τους.

Αυτός ο τρόπος σύνδεσης λέγεται **πολυσύνδετο σχήμα**.

ΓΡΑΠΤΟΣ ΛΟΓΟΣ

Το βιογραφικό σημείωμα

Τι είναι το βιογραφικό σημείωμα ;

Βιογραφικό σημείωμα ονομάζεται το κείμενο στο οποίο παρουσιάζεται με

συντομία ο **βίος** ενός ανθρώπου, δηλαδή η ζωή, η προσωπικότητα και το έργο του.

Υπάρχει περίπτωση το βιογραφικό σημείωμα να γράφεται από το ίδιο το πρόσωπο που παρουσιάζεται σ' αυτό, οπότε ονομάζεται **αυτοβιογραφικό**.

Ποιος είναι ο σκοπός του ; Το βιογραφικό σημείωμα γράφεται για διάφορους λόγους:

- α) Μας βοηθάει **να γνωρίσουμε ένα σημαντικό πρόσωπο** (συγγραφέα, καλλιτέχνη, πολιτικό κ.ά.).
- β) Μας χρησιμεύει όταν θέλουμε **να βρούμε μια θέση εργασίας ή να γίνουμε δεκτοί σε μια σχολή για σπουδές**.
- γ) Μας βοηθάει **να γίνουμε γνωστοί** στο ευρύ κοινό.

Ποια στοιχεία περιλαμβάνει ; Για να γράψουμε το βιογραφικό σημείωμα ενός προσώπου, θα πρέπει να αναφερθούν γενικά τα εξής στοιχεία:

- α) **Όνοματεπώνυμο** του βιογραφούμενου προσώπου.
- β) **Τόπος και χρόνος γέννησης** (και θανάτου, αν το βιογραφούμενο πρόσωπο έχει πεθάνει).
- γ) Πληροφορίες για την **οικογενειακή του κατάσταση** και τον **τόπο κατοικίας** του.
- δ) **Σπουδές** - αναφέρουμε το είδος των σπουδών, τη σχολή.
- ε) **Επάγγελμα** - αναφέρουμε ποιες δουλειές έχει κάνει και με τι ασχολείται τώρα
- στ) **Τιμητικές διακρίσεις** - βραβεία, τίτλους που έχει κατακτήσει.
- ζ) Σημαντικές **δραστηριότητες** και **ενδιαφέροντα**.

Μορφή του βιογραφικού σημειώματος

Το βιογραφικό σημείωμα, ως κείμενο μπορεί να έχει γενικά δύο διαφορετικές μορφές.

α) τη μορφή συνεχούς κειμένου, όπως αυτό της σελ. 36 του Βιβλίου του Μαθητή.

β) τη μορφή «δίστηλου πίνακα».: όπως αυτό της σελ. 65 του Τετραδίου Εργασιών. (τέτοια συνήθως μορφή έχουν τα βιογραφικά σημειώματα που γράφουμε για να βρούμε δουλειά).

Προσέχουμε

Τα στοιχεία που περιλαμβάνει ένα βιογραφικό σημείωμα μπορεί να **ποικίλλουν ανάλογα με τον σκοπό** για τον οποίο γράφεται.

Αν γράφουμε το βιογραφικό σημείωμα ενός συγγραφέα, τότε μπορούμε να αναφέρουμε στοιχεία για την παιδική του ηλικία, για σημαντικά γεγονότα της ζωής του, για την προσωπικότητά του ως ανθρώπου και ως δημιουργού κ.λπ. Επίσης θα πρέπει να παρουσιάσουμε τα έργα του (**εργογραφία**) αν όχι όλα, τουλάχιστον τα πιο σημαντικά.

Αν γράφουμε οι ίδιοι **το βιογραφικό μας σημείωμα για να βρούμε δουλειά**, τότε αναφέρουμε περισσότερα στοιχεία για τις σπουδές και τις γνώσεις μας (π.χ. τίτλοι σπουδών, εξειδίκευση, γνώση ξένων γλωσσών ή Η/Υ κ.ά.), για τις δουλειές που έχουμε κάνει, ενώ δίνουμε και στοιχεία επικοινωνίας (αριθμό τηλεφώνου, διεύθυνση).